

לע"נ הבחור אריה ז"ל בן דוד ושרה הי"ו

גליון מס' 165

ערוך מתוך שיעורי לב ארי - ב"ב

שבת פרשת חיי שרה תשפ"ה

ומשגיח

שיחות, דרשות ומאמרים למגידי שיעור, ולכל דורש ברבים

פְּנִינִים מִשְׁלַחַן מְלָכִים

"ויבוא אברהם לספוד לשרה ולבכותה" (כג, ב)

עניין של חינוך

'ויהיו חיי שרה... שני חיי שרה'

וביאר האור החיים הקדוש: הטעם שחזר לומר 'שני חיי שרה' שלכאורה הוא כפל לשון. אלא שאף שסיבת מיתתה היה על ידי צער ויבשות העקידה אך אלה היו 'שני חיי שרה' לא פחות ולא יותר, כלומר אלו היו שהות חייה שנקצבו לה, ולא נתקצרו ימיה מחמת איזה 'מקרה' ואדרבה עתה זימן לה הבורא מעשה העקידה כדי שתמות. **בעניין זה מביא הגה"צ רבי אלימלך בידרמן שליט"א סיפור** נפלא על אברך שהוצרך לקנות בית, יגע ומצא, וקנה בית פלוני. אלא שלמחרת נתברר לו שעומד בית למכירה במקום קרוב מאד, ובמחיר נמוך בהרבה ממה שהוא שילם, האברך לא מצא את נפשו מרוב צער... ידיו פנה לרבי מרדכי שוואב זצ"ל והלה חיזקו בדברים מופלאים, ובתוך הדברים סיפר לו שפעם ישב עם הרב דסלר זצ"ל, והוא סיפר לו איזה טעות שהוא עצמו עשה בענייני שידוכים, והיה הולך ומספר את פרטי הטעות שעשה, וכשסיים דבריו אמר, אבל, גם הטעות גופא מן השמים היא, הוסיף על זה ר' מרדכי, הוכחה יש לי שמן השמים רצו שתעשה טעות זו ותקנה את הבית הזה ביוקר ולא את השני הזול והקרוב, וראה בעיניך, מתי נודעה לך טעותך – רק יום למחרת הקניה, מדוע לא נודע לך יום לפני כן, אלא, שמן השמים רצו שתעשה כך... (הגדש"פ הרב דסלר עמ' שמ" ט).

עם תום ימי השבעה לנרצחי הטבח המזעזע בטולוז בשנת תשע"ג, בו נרצחו על קידוש ה' הקדוש הרב יונתן סנדלר ושני בניו הי"ד, עלו בני משפחת סנדלר למעונו של **מרן הגאון הרב עובדיה יוסף זצ"ל** לשמוע דברי חיזוק וטללי נחמה. משנכנסו אל הקדש פנימה, הרעיף עליהם דברי נוחם ועידוד, ובין הדברים ציטט באזניהם את הפסוק בפרשת חיי שרה **"ויבוא אברהם לספוד לשרה ולבכותה"**, ועמד על כך שבספר תורה מופיעה האות כ"ף במלה "ולבכותה" קטנה משאר האותיות. ומדוע? בא הדבר לומר שאברהם אבינו בכה מעט (בעל הטורים). תמה הרב, וכי לא היה ראוי שיבכה עליה הרבה? הרי היתה צדיקה ובעלת רוח הקודש, והוא היה רק טפל לשרה בנביאות? אלא, אמנם כ"ף זו זעירה היא, אך טומנת היא בחיבה מנה גדושה של נחמה. ברוח קדשו חזה אברהם אבינו עליו השלום את מקומה הנצחי של שרה הצדקת בגן עדן, ראה איך היא עטופה בלבן והכל יוצאים לקבלה, 'רוכב ערבות שש ושמח בבוא אליו נפש נקי וצדיק' (מועד קטן כה, ב), ראה את האושר הגדול בו היא שרויה, והתקשה להצטער ולבכות אל מול שמחתה הגדולה, ובכל זאת, חשש ממראית עין, שלא יאמרו שאינו בוכה אפלו מעט על אשתו, לכן בכה מעט, אך בסתר לבו שמח, בבחינת 'עין במר בוכה ולב שמח'. על פי זה פרשו את הלשון בה מנחמים אבלים "המקום ינחם אתכם" שאם היו יודעים את המקום הגבוה והעליון שנמצאת נשמתו של הנפטר, היו מתנחמים מכך. הוסיף מרן לנחם את האלמנה: לנו צר מאד, הפרידה קשה עלינו, עינינו עיני בשר ודם, ואיננו יודעים חשבונות שמים, אך הם ודאי שמחים למעלה שמחה רבהשאי אפשר לתאר ולשער, הרבצת התורה שלהם עומדת להם לזכות בעולם הבא. (ע"פ אוצרותינו)

בברכת שבת שלום

מערכת לב ארי

מעשה שהיה...

חי בזכותו! | ספור על הרה"צ רבי חיים פינטו זצ"ל זיע"א

הילולא דצדיקייא

הילולת כ"ק

הצדיק רבי

חיים פינטו

זצ"ל

(ט' חשוון – תרח"צ)

הצדיק רבי חיים פינטו זצ"ל- המכונה ר' חיים הקטן, כדי להבדילו מסבו הצדיק המאור הגדול, ר' חיים - הראשון רבנו נולד בשנת ה'תרכ"ד לאביו: הצדיק ר' הדאן (ר' יהודה). רבנו נודע כצדיק נשגב שתפילותיו וברכותיו אינן שבות ריקס. שמו התפרסם והמונים פקדו את ביתו לבקשת ברכה, תפילה ועצה. באהבתו הגדולה לעניי ישראל חיזק ותמך כמנהג אבותיו בעניי מוגדור. נהג ללבוש מלבושים פשוטים, לשבת בין העניים, לעודד את רוחם, לשמחם וקרבים לתורה ומצוות. בכל יום היה נכנס לבית איזה עני ושואל: "מה הכנתם היום לאכול, כי אני רוצה לאכול איתכם", באותם ימים מאכל העניים היה סלט ירקות או לחם עם תה. הצדיק היה יושב איתם ואכל לאכול משולחנם של עשירים. בעל צדקה גדול, ובכל פעם שהיה מחלק צדקה לעניים, היה מכבס תיכף את המטפחת, שבה היה מניח כסף (מנהגו היה לרכז כסף במטפחת ייעודית), באחד הימים נשאל לפרש הדבר, ענה להם הצדיק: "הלכלוך הגדול של העולם הזה הוא הכסף, לכן כל פעם שאני מחלק את הכסף לעניים, מייד כשאני מסיים את החלוקה, אני מכבס את המטפחת שלי מקליפות הלכלוך של העולם הזה". כארבע שנים לפני הסתלקותו עבר ממוגאדור לקזבלנקה, טרם נסיעתו קרא לבנו והודיעו, כי הוא חש שעבים שחורים מכסים את שמי היהדות וגזירות נוראות מאיימות, על כן יש להתחזק בעבודת ה', להתפלל ולהתחנך כדי להעביר את רוע הגזירה, או לכל הפחות להקל אותה ולו במעט. טרם הסתלקותו איבד את מאור עיניו, אך תמיד ידע מי ניצב לידו וכיצד מראהו. נפטר ב-ט"ו מר-חשוון ה'תרצ"ח כשנה לפני פרוץ השואה. ציונו בקזבלנקה שבמרוקו. רבנו חי ופעל כ-73 שנים. בזמן פטירתו הספידו הרב הקדוש ר' שמעון אביקציץ זצ"ל - והיה גשם חזק מאוד, והרב הנ"ל ביקש "בזכות הצדיק יפסק הגשם" וכך היה. ת.נ.צ.ב.ה. וזיע"א

שנים רבות לאחר פטירתו של ר' חיים, נסע הרב של קריית-ביאליק, ר' עמינדב קריספין, באוטובוס מחיפה לתל-אביב. על ידו ישב קצין משטרה, בעל דרגה בכירה, ובין השניים התפתחה שיחה. תוך כדי שיחה התברר להם מוצאם המשותף, העיר מוגאדור. "זכית להכיר את הרב חיים פינטו?", שאל הרב. "כמובן", ענה הקצין, "וכי מי אינו מכיר את הצדיק? אני חייב לו את חיי". לתמיהתו של הרב, סיפר לו הקצין, כיצד ניצלו חייו בזכותו של ר' חיים פינטו. "כאשר הייתי נער צעיר", התחיל הקצין את סיפורו, "רציתי לרכוש משאית, ולהוביל סחורות בחברת תובלה צרפתית. זו הייתה פרנסה טובה, אבל באותו זמן היו הדרכים בחזקת סכנה. מלחמה התנהלה בין הממשל הצרפתי במרוקו לבין המורדים המוסלמים, שארבו בדרכים לנוסעים והרגו בהם. אמי דאגה לי מאוד, ועל כן לקחה אותי לביתו של ר' חיים לבקש את ברכתו, לפני שאני עושה צעד כל כך משמעותי בחיי, ועוזב את הבית. שמחתי לקבל את ברכת הרב, אבל, כאשר ציווה עליי לקנות גלימת מוסלמים ולהניח אותה בתא הנהג- התקוממתי כולי. "כבוד הרב", אמרתי, "כיום כבר לא נוהגים ללבוש גלימות. זה לבוש מיושן, והדור הצעיר מתקדם ומתלבש בחליפות אירופאיות. מדוע שאני, שאינני מוסלמי, חייב להחזיק גלימה בתא הנהג?". "עשה כדבריי", ענה לי הרב בניחותא, "יום יבוא והגלימה תציל את חייד". אמי הפצירה בי מאוד לשמוע בקול הרב, וגם אני חשבתי, שאם לא יועיל בודאי לא יזיק להחזיק גלימה בתא הנהג. אחרי הכל, הגלימה לא תופסת מקום רב, ואם היא מקופלת- אף אחד לא מבחין בה. אמי קנתה לי גלימה, ואני הנחתי אותה על יד תיק הטלית והתפילין בתא הנהג. התחלתי לעבוד כנהג בחברת מובילים, והנסיעות הממושכות ברחבי הארץ השכיחו ממני את הגלימה. באחד הלילות הגענו לחניון ועצרנו לחניית לילה. היה זה חניון מסודר לנהגים, שבו נהגנו ללון מחשש להתנפלות המורדים. בהיותי עייף מהדרך הארוכה, התכרבלתי בתא הנהג והתכוננתי לשינה ממושכת. בגלל הקור, התעטפתי בגלימה, וכעבור מספר דקות ישנתי שנת עמלים מתוקה. בבוקר התעוררתי משנתי העמוקה, רענן ומלא כוחות. הסטתי את הגלימה, הורדתי את השמיכה והצצתי החוצה אל החניון. מראה הזוועה שנתגלה לעיני עורר בי חלחלה. התברר, כי באותו לילה הגיעו המורדים המוסלמים לחניון. הם עברו בלאט ממשאית למשאית, ובכל מקום, שבו ראו נהג בעל לבוש אירופאי, חשבו שהוא צרפתי והרגו אותו. מי שהיה עטוף בגלימה המוסלמית המסורתית, ניצל מהגורל המר. מכיוון שהייתי עטוף בגלימה, הסיקו שגם אני מוסלמי, ולא נגעו בי לרעה. למחרת האירוע הנורא, עזבתי את חברת התובלה. מיהרתי לבית הצדיק, ברכתי ברכת "הגומל", ובאותו שבוע ארזתי את חפצי ועליתי לארץ ישראל. זכותו של הצדיק רבי חיים פינטו עמדה לי להינצל ולעלות לארץ", סיים הקצין את סיפורו המדהים, "ובזכותו אני חי!".

(נלקט בשינוי לשון קלים מתוך העלון פניני הצדיקים)

השידוכים בבניין הבית היהודי

” ולקחת אשה לבני ליצחק... ” (כד, ד)

בשבוע זה בו אנו קוראים על השידוך של יצחק ורבקה שנעשה ע”י אליעזר, כשמעוררים על ענין זה לחשוב על מעוכבי זיווג ולנסות להציע להם שידוכים, חייב שהדבר הזה יגרום להתעוררות אצל השני לנסות לחשוב ולהציע שידוך לשכן, לקרוב משפחה וכו', כי העניין הזה הוא הבעיה הכי גדולה שיש בדורנו שישנם רבים מאוד עד אין מספר שהם מעוכבי שידוך, ימים ולילות הם לא ישנים, לא אוכלים, עיניהם רכות כלאה ויושבים ומצפים שיציעו להם שידוכים, וכידוע בכל דור יש את הבעיה של אותו הדור ובדורנו זה הבעיה הכי מרכזית שיש רח”ל, ומי שמתעסק ומנסה ומתאמץ ומשתדל אפילו ע”י תפילה על השני לפתור את הבעיה הקב”ה מונע ממנו את כל הבעיות האחרות שיש בדור מידה כנגד מידה. מסופר על הדברי חיים מצאנז וכן על רבי יוסף חיים זוננפלד זיע”א שהיו נותנים כסף לכל מי שהציע להם שידוך כי היו אומרים שכל שידוך מקדם את השידוך האמיתי כי נגזר שבשביל השידוך האמיתי יהיו כך וכך הצעות. ובפרט היום שמספר השדכנים הולך ומתדלדל וגם הם מתעסקים בעיקר עם צעירים ובעלי יכולת. וכל המתעסק בזה צריך לזכור שכל הצאצאים עד סוף כל הדורות הכל בזכות השדכן שעשה את השידוך. רק צריך להתבונן סביבנו ולא להתייאש כלל גם כשלא הולך פתאום אחרי כמה הצעות נסגר שידוך בס”ד כשמתאמצים מצליחים בסוף. וגם המו”ן שידוכים שנראים כלא מתאימים יכול להיות שזה השידוך.

הובא בספר 'כאיל תערוג' מדברי מרן הגרא”ל שטינמן זצ”ל: יש השואלים האם להתעסק בהצעות שידוכים לאחר, אם יגרום הדבר לביטול תורה. התשובה על כך היא, שפעם אחת שאל אחד למרן החזון איש זיע”א, אם מותר לו לנסוע לחתונה אם יגרום לו הדבר לביטול תורה. והשיב שכיום הלא על כל דבר קטן סוגרים את הגמרא, ואם כן, אין יכול להיפטר מלהציע הצעת שידוכים גם אם יגרום לו לביטול תורה. והחזון איש היה זה שהציע את הצעת השידוך של אחותו. ואומרים שהיה אומר שהחסרון היחידי של ההצעה היה, שנפלה במוחו בשעת תפילת שמונה עשרה, ואף על פי כן הציע שידוך זה שממנו יצא בן כהגר”ח קניבסקי 'בלי עין הרע'. וכי לא כדאי היה להתעסק בשידוך זה”...

מרן רבי חיים קניבסקי זיע”א היה עוסק רבות בהצעת שידוכים, ואם היה לו רעיון לשידוך היה ממחר להציע אותו מיד ללא שום עיכובים. סיפרה הרבנית ע”ה שפעם חזר מכולל 'חזון איש' מותש ועייף, והתחיל לפשוט את הכובע והחליפה, ולפתע נזכר בהצעת שידוך שעלתה לו, ומיד לבש שוב את הכובע והחליפה ופנה לצאת. הרבנית העירה לו מה דחוף עכשיו. תאכל קודם ואחר כך תציע. רבי חיים השיב לה שאם יש לאדם רעיון של שידוך עליו להציע זאת מיד ולא להמתין. על מרן רבי אליהו דסלר זיע”א, מסופר שהוא לא חסך טירחה וזמן מעצמו בהשתדלותו להקמת בתים נאמנים בישראל. יום אחד נתקבלה אצלו ידיעה ממיודעו רבי נפתלי שיקוביצקי, רבה של גייטסהד, כי הוצעה לבתו כהצעת שידוכין בחור מארץ ישראל. הרב הבין את חובתו לעת כזאת, והוא עם זוגתו הרבנית קמו ונסעו באופן מיוחד נסיעה ארוכה למאוד (באותם ימים) למושבה 'זכרון יעקב' שבצפון הארץ, כדי להתעניין בדבר מקרוב, ולסמוך את ידיהם על השידוך שאכן יצא לפועל”.

כמה הנחיות וסגולות בענייני שידוכים

שידוך שמגיע לאדם יגיע ולא יעזור שום דבר, אף אחד לא יכול להרוס והקב”ה יכוון שלא ישאלו מי שיכול להכשיל וכדומה. כמו כן משידוך שמגיע לאדם אי אפשר לברוח, כי זה יכול לשוב חזרה בזווג שני ר”ל. וידוע מהרב שך שהרבה פעמים הקב”ה עושה אדם חולה או מזווג אותו עם מישהו לא מתאים כדי שבזיווג שני יתרצה להינשא למותאמת לו באמת. ולכן שידוך לא צריך להתאים מאה אחוז כי אין מושלם בעולם, ומספיק שמתאים לו בשבעים אחוז, ולכך מי שדוחה שידוך שדי מתאים לו הוא עלול להפסיד את זיווגו. ודבר ראשון צריך להעדיף בשידוך שיהיה יראת שמים ובעל מידות טובות, וכל השאר כגון תלמיד חכם וחכמה הוא דבר מישני והוא בונוס, כי העיקר בנישואין הוא מידות וכן יראת שמים. ומצינו הרבה פעמים הורים חלשים ובנים מוכשרים וכן להיפך, וכשאדם צריך להתפשר עדיף שיתפשר על מה יאמרו כגון גיל יותר מבוגר של הכלה (הרבנית של הרב שטינמן היתה מבוגרת ממנו בארבע שנים) או חיצוניות או דברים שלא לוקחים בגלל גאוה, בת בית יעקב היא נקראת בת תלמיד חכם. אם הצד השני הוריד את השידוך לא צריך לקחת ללב כי כשהוא מוריד זה סימן שזה לא השידוך שלך ואם הייתם נישאים לא היה לכם טוב, ולכן גם לא להתפלל על שידוך מסוים שיהיה, אלא רק להתפלל שיהיה הכי טוב אם זה זה, ושילך מהר ובקלות. ואם זה לא זה, אז שירד מהר. הרבה פעמים יש עיכוב לשידוך כי יש קפידות של אנשים עליך, לכן לחפש במי פגעת ולבקש מחילה. **מרן רבי חיים קניבסקי זצ”ל** היה אומר שיש סגולה להתפלל ע”י באר, כי ע”י באר נפקדו האמהות בשידוכם, וכל אחד יש באיזור ביתו באר ששם לוקחים מים שלנו וכדומה. **מרן רבי חיים קניבסקי זצ”ל היה אומר** שיש להתפלל על זיווגים של הילדים כבר מעת שנולדים. **מרן רבי חיים** המליץ ללמוד מסכת קידושין כסגולה לזיווג. **סגולה נוספת היא** לומר שיר למעלות אשא עיני קודם יהיו לרצון (השני) של תפילת הלחש (שמונה עשרה) ולבקש שם על זיווג. ויש אומרים שיאמר אחרי שפסע עושה שלום לפני יהיו לרצון... שיבנה בית המקדש שיר למעלות ויתפלל על זיווג. **עוד סגולה מובאת ב'כף החיים'** שאבי הבת או הבחור יתפללו בקידוש לבנה לפני סימן טוב ומזל טוב על זיווג. **עוד סגולה שאמר אותה רבות רבי חיים קניבסקי זצ”ל** לומר עשרה פרקי תהילים כל יום. **עוד רעיון שמובא מגדולי ישראל** היות והמכה הגדולה של דורינו היא צרת הבת ובתים רבים מחכים זמן רב לזיווגם, הרעיון הוא לעשות לקב”ה משהו שאנו לא מחוייבים, משהו שהוא כנגד הטבע, איזה מצווה וטרחה שהיא מחוץ למחוייבות שלנו, ועל ידי זה נזכה שגם הקב”ה יעשה לנו כנגד הטבע. ולסיום, כל אדם שיש בסביבתו מישהו שצריך ונוזק לזיווג עליו להתאמץ על זה, והיות וזה לא קל כי כל אדם יש לו את העיסוקים שלו, וה' הטוב יאמר לצרותינו די ויזכו כל עם ישראל למצוא את זיווגם הטוב במהרה לרוב נחת דקדושה. (מתוך העלון 'ברינה יקצורו')